NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ 3387 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 25 FEVRIER 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DOCUMENTATION

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

N. 3387

	HANOI						
	Một bản 30 số đầu tiên	Một bản 30 số sau	Một bản 60 số đầu tiên	Một bản 60 số sau	Hai bản 60 số đầu tiên	Hai bản 60 số sau	Ngoại-quốc
Một năm.	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và các công-sở	»	8. 00	8. 00	8. 00	8. 00	9. 00	»
Sáu tháng.	3. 00	3. 50	3. 20	3. 20	3. 30	3. 30	6. 00
Ba tháng.	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 65	1. 65	3. 00
Một tháng.	0. 50	0. 60	0. 55	0. 55	0. 60	1. 00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$,15 le plus
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Trông người thử ngẫm đến ta

Như bài trước đã nói, nước Nhật-bản cùng với nước ta là nước đồng văn đồng đạo, xưa kia cũng không phải có giàu mạnh gì hơn ta, chỉ vì khéo bắt-chước cái văn-minh của các nước Âu-châu, nhất là của nước Pháp mà nay đã trở nên cường thịnh vẻ vang như thế. Ngỡ là họ có cái thuật tiên dương trất-tắc mà hóa ra khai-thông, dân lực dương ủy-mị mà hóa ra hùng vũ, tài-sản dương quẫn-phạp mà hóa ra phong-phú, chính-trị dương hủ-lậu mà hóa ra tu-minh, dương cung tên gươm giáo mà hóa ra tàu sắt súng đồng, dương phù-lục văn thơ mà hóa ra nông thương kỹ-nghệ, té ra họ cũng chỉ có cái tài bắt-chước, là một cái phương-pháp chung của người sau theo kẻ trước, thật rất giản-tiện, rất dễ-dàng, mà nào phải bắt-chước dâu xa, chính cũng bắt-chước ngay nước Pháp là nước hiện dương bảo-hộ nước ta, cái ảnh-hưởng về đường hình-thức cả về đường tinh-thần, tiếp thụ được lại còn bị cách viễn hơn ta đến mấy từng nữa. Ôi! cũng là bắt-chước nước Pháp cả, mà người Nhật bắt chước Pháp còn khó, ta bắt-chước lại dễ hơn nhiều, khó mà bắt-chước được, dễ mà bắt-chước không nên. Trước có một cụ đi thiết trường dạy học-trò, đến khoa thi, học-trò các trường khác trong làng đỗ huyện-thiên, mà chính trường cụ không được lấy một mống nào cả; cụ buồn tứ tạ nhà chủ nói: Thôi, chẳng qua là cái vận tôi quá kiển, không phải tôi không gia tâm giảng tập cho lũ trẻ em nhà, đỗ những người bảng vàng choi-chói, dương rạm-rịch đón rước trong làng ta bấy giờ đều là những người học lỏm ở trường trường này cả, dạy đến học-trò hàng xóm đỗ mà chính học-trò trường mình thì hỏng tuốt-tuột hết, thật cái vận tôi kiển đến thế là cùng! Câu chuyện nực cười thay! ta thử nghĩ có phải thật tại ông thầy này vận kiển không? Hay là tại học-trò trong trường ông không biết học. Đối với cái văn-minh nước Pháp, người Nhật bắt chước được mà ta bắt-chước không nên, cái tình hình thật cũng giống thế.

Ta phải chịu rằng: ông thầy dạy học, học-trò trong trường mình không biết học cũng không làm sao được, học-trò hàng xóm tuy không ai chủ dạy họ mà họ biết học thì học cũng nên. Cái văn-minh là cái của báu chung của cả loài người nơi nào khéo thu lượm thì kiếm được phần mình, nên không tính mất lanh tay, hòn ngọc chẳng nhặt, lại nhặt mảnh sành, thì dẫu châu báu vung vãi đầy quanh mình cũng không đến tay mình hưởng dụng được.

Cái của báu văn-minh của nước Pháp là những triết-học thâm thúy, những khoa-học tinh vi, những mỹ-thuật thần-tình, những văn-chương hoành-bác, những phép chính-trị lương-hảo, những lề pháp-luật khôn-ngoan; một bộ pháp-ý của ông Montesquieu, phàm là nhà chính-trị trong thế-giới không ai là không phải đọc; mấy bộ luật Napoléon pháp luật nước nào cũng phải châm chước vào đấy; một quyển phương-pháp luận của ông Descarte, triết-học nước nào cũng đều uyên-nguyên tự đó; cho đến kịch bản ông Molière, thơ ông La Fontaine, văn ông Pascal lưu truyền khắp thiên-hạ, khoái chá đến muôn đời; cách lợi dụng hơi nước, cách lợi-dụng sức điện, kiểu súng lớn, máy tàu bay, nghề kim khí, nghề pha-lê, nghề dệt tơ, nghề chế sắt, cái gì cũng tự người Pháp phát minh sáng-thủy, rồi người các nước mô-phỏng làm theo; ấy cái của báu của văn-minh nước Pháp mà người Nhật mượn được đem sáp nhập vào cái văn-minh của nước người ta là những cái văn-minh như thế đó, chứ có đại-nhu ai lòa quáng, vẽ cọp mà thành ra chó, chỉ ngựa mà gọi hươu, lầm cho những cái bình-đẳng láo, tự-do càn, cái hoa-hoét về mặt ngoài, cái khoái lạc về vật-chất, cái thói cạnh-tranh mất liêm quên sỉ, cái thuyết công lợi về nghĩa bất nhân, mà khoác ngay làm lốt lừa, vớ ngay làm gậy xằm, cho thế là văn-minh, giữ thế làm của báu, nhằm mắt bịt mũi mà bắt chước xăng đâu.

Người Nhật bắt chước nước Pháp là chịu ảnh-hưởng của cái văn-minh Pháp về đường đạo-đức, về đường tri-thức, đạo-đức tri-thức của người Pháp quả có tiếng là cao-siêu rộng-rãi thật, mà đạo đức tri-thức của người Nhật cũng khác nào như truyện thanh chụp bóng ở đời mà ra, nên học thấy mà theo kịp thấy ngay, mới có cái thành hiệu văn-minh phú cường hẳn-hoi rực rỡ như thế.

Người mình mang tiếng là cũng bắt-chước nước Pháp, mà mình thử tự hỏi lại mình mình bắt chước nước Pháp được cái gì? Chưa nói đến chính-trị, pháp-luật, quân sự làm chi, hãy nói về một đường học-vấn, thì ngoài lấy được cái văn-bằng tốt-nghiệp trường nọ trường kia, lấm cái thang cao lương tối đồng, đã ai có thể tự mệnh được là một nhà triết-học, một nhà khoa-học hay một nhà văn-học gì chưa? Ngoài mấy cái nghề cổ như nghề khảm, nghề thêu v. v. đã có gì là mỹ-thuật, ngoài một bọn thợ thuyền làm điện bán giá đã có gì là kỹ-nghệ, ngoài mấy kẻ gian-thương ăn lừa nói gạt đã có gì là thương-nghiệp; rút cục lại ta ở với người Pháp, học theo chữ Pháp, mà cái văn-minh Pháp ta vẫn chưa thâu-thái được tí nào.

Người ta bắt chước nước Pháp được thì người ta sung sướng vẻ-vang; mình bắt chước nước Pháp không nên thì mình nơm nớp kém sút. Cái văn-minh nước Pháp ở đâu cũng là một thứ kỳ-trân vô giá, nhưng ở người ta thì là ngọc thật, mà ở mình chỉ nhặt toàn có một giống mảnh sành, chán không?

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 21 Février 1925

Bầy vị thiên-mã ở Pháp

Bầy vị thích mã Tây lạng đến thăm Paris.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 23 Février 1925

Cái vấn-đề thanh-giảm quân-bị

Hội Vạn quốc mời nước Thổ nhĩ-kỳ dự vào cuộc hội-nghị thanh-giảm quan bị, chánh-phủ Thổ-nhĩ-kỳ quyết nghị nhận lời.

Nhân-công Đông-pháp

Báo *Petit Parisien* bàn rằng ở các thuộc địa Pháp ở Thái-bình-dương nên dùng nhân công Đông-pháp thay cho nhân-công Trung-hoa.

Cuộc đấu-xảo mỹ-nghệ ở Paris

Tàu *Chili* tới Marseille có đem ba trăm sáu kiện các đồ đạc của Âu-nam đem sang dự cuộc đấu-xảo Mỹ-nghệ.

Nước Đức với việc thanh-giảm quân-bị

Báo *Peuple* nói cứ như bản tờ trình về bình nhu ở nước Đức, thì các khí dụng tối tân ở nước Đức bây giờ, có thể đủ dùng cho một triệu quân.

Cuộc đi lại nói không nên rát quân ở đất Cologne về.

Việc chính trị nước Nhật

Chánh-phủ Nhật bản đệ trình nghị-viện một bản dự-thảo luật pháp về việc đặt lệ phổ-thông đầu phiếu.

Ở các phố xá bọn phản đối và bọn tán thành cái lệ mới ấy, hai bên có xung đột nhau.

Việc ở Maroc

Người Tây-ban-nha bắn súng vào những người Djebala ở Tanger đến, mà đi qua miền trung lập. Một người đàn-bà chết, nhiều người bị thương.

Bọn cộng-sản nước Bảo

Một bọn cộng-sản ở Yongoslavie đến đánh cướp xã Darlopiza cách đường cương-giới 15 kilomètres. Người tuần và nhiều quân bị bắt.

HÀI ĐÀM

Câu đối tức cảnh

Tối thứ bảy vừa rồi, có mấy ông thân-nho rủ nhau lên nhà một ả Hồng-lâu có tiếng ở phố hàng Giấy ngay gần chỗ hát chèo, rồi trường tổ-tôm. Nhà hơi nhiều chuột chạy, các ông tức cảnh ra một vế câu đối rằng:

«Hùng chuột rủ vào giam thị Mẹt».

Ả liền đối:

«Tổ-tôm chêm-chệ bốn quan Hàn».

Tỉnh

Lễ thọ của vua Mãn-thành

Năm nay phế-đế Mãn-thanh vừa 20 tuổi, ngày 5 février vừa rồi có làm lễ thọ, các bậc đi-lão các nơi đều kéo lễ lượt về Bắc-kinh chúc hỗ rất đông.

Phế đế tự nghĩ ở nhờ công-sứ quán Nhật-bản nên không muốn làm lễ, nhưng công-sứ Nhật là M. Phương Trạch bằng lòng cho phế-đế mượn cái sứ-quán để làm lễ cho được long trọng. Khi làm lễ, các người đến chúc mừng chia làm sáu ban. Khi ai đó yên vị, phế-đế đứng lên nói miệng rằng:

«Ta năm nay mới có 20 tuổi, hiện đương là tuổi trẻ trung, đã làm đâu nói là thọ mà mừng, hỏng chị đương ở vào lúc này, đem thân ở nhờ người thì lại còn vui thú gì mà làm lễ thọ nữa. Ta chỉ nghĩ các người đã từ phương xa mà lại, nên ta cũng sẵn lòng tiếp kiến, nhân đó nói cho các người biết cái lòng ta. Xét cái đại thế trong thế-giới bây giờ thì cái danh vị hoàng đế không thể nào mà còn được, ta đây cũng đã tự rõ lắm rồi. Ngày thường cứ ở trong đại-nội, không khác gì kẻ tù phạm, làm việc gì không được tự-do, thì ta đây vốn không muốn thế. Ta vốn có các 4 bường xuất dương cầu học, nên bấy lâu ta vẫn chuyên học chữ Anh để làm cái vốn xuất-dương sau này, chỉ vì có nhiều điều ngăn trở nên ta chưa đi được đó mà thôi. Còn đến như khoản ẻ inh-phủ dân-quốc ưu-đãi còn hay mất, tự ta không lấy gì làm trọng trình. Ta đi lấy làm tiếc lấy thì hơn, chứ để người khác cưỡng bách t i ta thực không bằng lòng làm. Vả chăng cái khoản ưu đãi chính-phủ dân-quốc đối với ta có vạn quốc đều biết, mà lần này Phòng-ngọc-Tường cưỡng bách làm tiền cách giữ niên, ta này là người không có tiếc lợi gì, nước làm gì ta mà chẳng được. Vả chăng lòng ta đây thực không còn tiếc chi mà cố mang lấy cái hư danh vô vị nữa, há lại đợi bây giờ tc hiếp mà ta mới bỏ sao? Nay có kẻ viện cái lẽ năm Đinh tị vì có sự mưu phục tính mà xử bá khắc với ta, chẳng ngờ nên b ết năm ấy ta mới 12 tuổi, còn bé dại hảo đã biết gì.

Phế-đế nói một hồi lâu, lời lẽ rất hùng hồn trôi chảy, không có ý bỏn giận tức bực gì. Cuối cùng lại nói rõ có người xui ta nên đem việc chính phủ dân quốc đối đãi với ta, mượn sứ người ngoài can thiệp vào. Điều đó đến chết ta không theo, ta quyết không bao giờ lại mượn cái thế lực người ngoài, mà can thiệp vào nội chính của Trung-hoa.

Phế đế ở đó thuyết xong, ai nấy cái lạy rồi giải tán.

NHẬT-BẢN GIA CÔNG LUYỆN NGHỀ BINH CHO BỌN THIẾU-NIÊN HỌC-SINH

Từ trước Kato đã cùng quan thượng thư bộ chiến-tranh và quan thượng-thư bộ học vụ soạn một chương-trình về việc luyện nghề binh cho bọn thiếu-niên học-sinh và định trong năm 1925 này thì bắt đầu thi hành. Bản chương-trình ấy mà thi-hành đúng các khoản, thì các trường trung-học Nhật-bản sẽ trở nên các sơ-quan phụ thuộc của các trại binh. Trong chương-trình ấy như sau này:

1. Các trường trung-học hiện nay cộng có 1.2,0 cái, cả trường tư lẫn thường công, mỗi tuần lễ đều phải có mấy giờ dạy nghề binh.

2. Việc dạy nghề binh phải giao cho các vị quan binh về ngạch tại-ngũ mà mới đây vì bãi đi bốn sư đoàn đã phải cho về nghỉ trước hạn. Trong khi dạy học các vị ấy lại tùy tòng về quan binh, chứ không tùy tòng về ông hiệu trưởng, các trường trung-học thì phải đón các quan thiếu tá, và các trường chuyên-môn thì phải đón các quan đại tá.

3. Học-trò học tập ở các trường có luyện nghề binh như thế, thì chỉ phải đi lính có một năm, học-trò các trường sư-phạm phải đi lính sáu tháng, và học-trò các trường chuyên-môn phải đi lính có mười tháng.

Chánh-phủ Nhật soạn bản chương-trình ấy, một là định để dùng các quan-binh về việc giữm binh số mà phải bãi đi, thanh-giảm các khoản tổn phí trong binh gia, và thứ nhất là luyện tập bọn thiếu-niên về nghề binh.

CÁI TỤC GÓA-THIẾP CỦA NƯỚC THỔ

Người Thổ-nhĩ-kỳ giao thiệp với các dân về Thiên chúa giáo, và tập nhiễm những phong-tục của các dân-tộc Âu châu, nên cũng bỏ cái tục góa-thiếp. Vả, cái trình-độ dân-ba một ngày một cao, và vì ăn thực dùng một ngày một đắt đỏ, cái thế tất nhiên là cái tục ấy phải bỏ đi mới được.

Cứ như cái cổ tục nước Thổ, thì mỗi người đàn-ông có quyền được lấy đến bốn vợ, còn nàng hầu thì muốn lấy mấy người cũng được, các vị quốc-vương được lấy bảy vợ chính thất và bốn vợ thứ thất, còn nàng hầu không kể. Những người lấy làm nàng hầu mà có con, thì cũng được hưởng quyền lợi như các vợ khác và con cái cũng được hưởng quyền lợi như con của vợ khác.

Tục truyền rằng cái tục góa-thiếp là do Mô-hầu-mặc-đức là tổ đạo Hồi-hồi lập ra. Người ta kể chuyện một người nghèo đói đến kêu với ngài rằng đói lắm không đủ ăn, và xin ngài dạy cho các kế sinh nhai.

Ngài bèn bảo: «Về lấy vợ đi

Ít lâu lâu nữa, người ấy vẫn nghèo khổ lại đến hỏi, ngài lại bảo: Về lấy vợ đi.

Người ấy có một vợ cũng chẳng nuôi song, song thấy ngài nói thế cũng phải vâng mệnh, không dám nói lại làm sao, ít lâu nữa trong nhà vẫn quẫn bách bèn đến hỏi nữa, ngài cũng bảo như trước, thành thử anh ta lấy đến bốn vợ, nhưng sau nhờ người vợ thứ tư đảm đang quán xuyến, thì trong nhà mới được đủ ăn đủ tiêu. Từ đấy sinh ra cái tục góa thiếp mà người Hồi-hồi có thể lấy đến bốn vợ vậy.

LỜI ĐÀN BÀ

Người đàn bà phải nên chăm coi việc nhà

Gia-đình là một cái *co-sở* của người ta, vì như con chim có cái tổ, người đàn bà là chủ gia-đình, nên cần phải cố công gắng sức, kinh-doanh cho thành qui-cũ, mỗi ngày cho có cơ sự-rõ thêm, nhiên-hậu mới mong vững bền lâu dài đặng. Người đàn-bộng làm nên giàu có, làm nên quan sang mà tay nội-trợ không tiêm tất thì công việc lộn xạo, cũng chẳng thành phong-thể gì.

Tục-ngữ có câu: « Gái ngoan làm sang cho chồng. » làm sang cho chồng, là làm sang cái gì? Có phải trang-điểm hoa hot phấn sáp cho nhiều là sang chăng? Có phải tiêu pha xài phí bết bạc trăm bạc nghìn là sang chăng? Không ngoan mà nhiều lời phiền tiếng cũng không phải, khôn ngoan mà tâm địa nham hiểm cũng không phải cái sang là làm sang cho chồng, chỉ những công việc nhà biết chăm nom, biết xếp đặt cho khéo là tuy gia-tư của từng hạng mà tiêu dùng, đừng hầu lắm, cũng đừng cho tiện lắm, hậu lắm thì có khi đến thiếu thốn, tằng thế tất phải vay tiền của người ta, ấy là thất-thể cũng chồng con; tiện lắm, thì như là mình làm nô-lệ cho đồng tiền, bo bo mà giữ của đời cũng vô ích, nào làm mất cái lạc-thú của sự sống, cho nên trừ ra sự lãng-phí thì nên kiệm ước, để dành giữ động tiền lại, khi làm sự dùng làm việc phải, mới là xứng đáng. Cứu ấn ở cho có thứ lớp, là một cái ấn với một cái ở, ăn uống cho sự trong sạch, cho có chừng đỗi, ở là ở với chồng, với con, ở với chúng bạn, ở với người nhà, kẻ làm thuê, tình nghĩa ăn oai dùng sao cho đúng, mới gọi là thứ lớp vậy, đến những việc tế-tài trong nhà thường thường cũng nên biết rằng cái gì con mất mình không trông tới nơi thì khó đặng chìu-tế, vì khi xem xét, nếu không vừa ý, tự khắc mình phải sửa sang lại, nếu bà chủ đã thân-hành, thì mọi người trong nhà đều bắt chước theo, tuy mình nhàng tay làm có một chút, mà sự lợi châu đáo được nhiều phần, người ta cũ cũng nói rằng: « Nước chảy lo áo không hao bằng lỗ mội » nghĩa là tiệu việc lớn mà có chừng cũng không đến hại bằng mất mát từng khi từng có tiêu hao luôn luôn, thì cái đó mới là hại nhiều, đã gọi là người chủ trương trong gia-đình, tất phải phiền nhọc đến trí-não một phần, mà công thảo tác cũng không phải không có ngày đi đặng.

Gần đây, người đàn bà trong xã-hội mình chia ra làm hai phái: nên lắm người thấy cái hiện trạng giữa đời, mà nghĩ quanh nói quẩn, thấy những kẻ làm việc với nhà-nước, có lương hồng mà cho là mình làm việc nhà không có công lao chi, nói thế là lắm, phải biết rằng: mỗi người là có mỗi cái tinh chất, công việc giữa đời, tùi tay theo từng cái tinh chất người ta, người nghề nấy, kẻ nghề khác, người chủ việc giáo-dục, kẻ trọng sự kinh-doanh, cho nên đã gọi là làm việc thì làm việc gì cũng đều có lợi ích nết thấy, việc thì lợi cho nhà, việc thì ích cho nước, huống thay cái thói hay cần kiệm, nết tốt hiền hòa, cũng có ảnh-hưởng cho xã-hội lắm lắm, chúng ta nên suy xét cho kỹ, để vui lòng mà làm cho hết bổn-phận.

Đam-Phương nữ-sĩ

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Nhờ ngài làm ơn giải đáp cho tôi một việc sau này:

Kiện về việc hộ mà đơn kiện chỉ biên cái tên . iệu buôn bị cáo không có tên người thì có được không?

TRẢ LỜI. Không được, vì Luật dân sự và thương sự tố tụng ở Bắc-kỳ điều thứ 2 có nói rằng:

« Thưa kiện thì khởi-thảy phải làm đơn, trong đơn người nguyên-cáo phải kể rõ họ tên, niên canh, chức-nghiệp, sinh quán, trú quán của mình, thỉnh cầu thế nào, duyên cớ thế nào, kết luận thế nào, kể rõ cả: hạng gấy mà đình theo và biên cả họ tên trú quán của người bị cáo... »

Như vậy cái đơn kiện của ông, không có tên người bị cáo thì tòa án có thể cho là vô hiệu.

* * *

CÂU HỎI. — Xin trình quí báo rõ rằng người em giai tài quán ở l ng.... huyện.... tỉnh...., mới đây vì sự thù hằn mà có tên... cũng người huyện ấy đem giấu ngay một bữ rượu lậu vào sau chuồng trâu nhà em tôi chực để đi báo thưởng-chỉnh. Nhưng phúc đức làm sao mấy người tuần làng bắt được qui tang chính tên... bỏ rượu vào, thì liền đem nó giải nộp quan. Nhưng nay tôi hỏi ra thì có người mách tôi rằng tên ấy là kẻ môn-hạ quan phụ mẫu hạt tôi và xưa nay nó thường vẫn đi lại huyện luôn. Tôi sợ rằng quan huyện xử nó thì tất là bênh nó. Vậy

tôi muốn xin quan tòa án Tây xét có được không? Thế nào nhờ ngài chỉ bảo cho thì tôi được cảm ơn ngài lắm

TRẢ LỜI. — Không nại gì. Cái tội tên ấy phạm thuốc vào việc thuế ngoại ngạch là tội phải xử theo luật tây, đã nói ở điều 98 nghị-định ngày 5 juin 1903 do chỉ-dụ quan Giám-quốc Đại pháp ngày 30 août duyệt-y. Điều ấy rằng:

« Phàm kẻ nào xét ra quả là cố ý bỏ vào nhà các trụ gia, những đồ vật lậu thuế thì phải coi như là đứa phạm vào cái tội mà nó muốn giá cách đồ cho người, và ngoại cái tội ấy nó lại phải chịu đền bồi cho người bị hại về sự qui quyệt của nó nữa... »

Vậy nó sẽ phải do tòa án Tây Hanoi xử cũng như là những kẻ phạm những tội thuộc về lệ-luật thương-chính và thuế ngoại ngạch (muối, thuốc-phiện, rượu), vì tính em ông ở, đối với luật Tây thì cái quyền thẩm phán là thuộc về tòa án Tây Hanoi.

Cuộc thi thơ

Của Nhóm-thi-Quỳnh nữ-sĩ

MMMCLXI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Cơ sở gây từ Lý-Thánh-tông.
Cửa thánh sân hiền khuôn rộng lắm,
Gió Nùng trăng Nhị cảnh cao thông.
Vì Chu mong trước hương còn thoảng,
Biển Lỗ lòng xưa khói vẫn nồng.
Nước Hán trò thu trong sáng mãi,
Tư văn còn đó khách qua trông.

MMMCLXII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Thánh giáo tôn sùng đế mấy đòng.
Nền Lý tường Lê mưa móc thấm,
Núi Nùng sông Nhị nước non xông.
Trăng soi bia đá in hồ Bạc,
Gió thổi lầu khuê vững cột Đồng.
Vào cửa ấy ai chẳng cũng tỉ,
Một nền danh giáo ngất trời đông.

MMMCLXIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long
Miếu cũ ngày nay vẫn bái sùng,
Vua Lý đấp xây nền thủ thượng,
Sao Khuê rực rỡ đất Giao-phong.
Gương soi đạo đức in sông Nhị,
Cột dựng cương thường vững núi [Nùng,
Trải mấy xuân thu cơ đổi cục,
Cung tường so sánh với non sông

Nguyễn-đắc-Bằng, Thanh-hóa

MMMCLXIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Nó tức gần xa tới miếu trông.
Khoa-giáp bia xưa ghi để lại,
Cung-tường nếp cũ vẫn còn phong.
Quanh co mặt trước bao dòng Nhị,
Chót vót đường xen tựa núi Nùng,
Non nước bao đàng cơ thế vững,
Như in đạo Khổng với non sông.

Nguyễn-thúc-Ân
Làng Bồng-trung, Thanh-hóa

MMMCLXV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu vũ nguy nga một rõ đông.
Hương hỏa bia danh in nếp cũ,
Cương thường đạo lý một nền chung.
Rồi rào bể thánh nguồn sông Nhị,
Bát ngát rừng nho ngọn núi Nùng.
Bền cải mặc dầu cơ thế vận,
Hoàng vương đế bá vẫn tôn sùng.

Phan-cao-Đính
40, Hàng Sonc, Nam-định

MMMCLXVI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Của Không ai là chẳng ngửa trông.
Tỉ ảnh thì mở mang nền hạ cổ,
Cung tường ghi nhớ lấm thiêng chung.
Gió mưa bao trải khi Trần Lý,
Hương khói nào riêng chốn Nhị Nùng.
Kia các khuê văn bia tiến sĩ,
Miếu này còn mãi với non sông.

Phạm-đi-Khánh Nam-định

MMMCLXVII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Tự Lý, xây nền Quốc học cung.
Đền khải gác khuê chung một cảnh,
Bát Nùng nghiêm Nhị trải bao đông.
Ngọn cờ tôn-giáo đề vua tổ,
Tiếng trống nho phong dậy cõi Hồng.
Còn nước còn non còn miếu đó,
Tinh hoa còn đúc giống tiên rồng.

MMMCLXVIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Thánh-miếu là nơi sở học cung.
Tiếng mõ Tử Thù vang cõi Việt
Khói nhang Nùng, Nhị thấu non Đông.
Hồ in mặt nguyệt gương thêm tỏ.
Bia nhuốm da trời dấu chửa phong.
Tạo hóa khéo dành riêng một cảnh,
Con Hồng cháu Lạc kính thờ chung.

MMMCLXIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Thánh-giám là nơi quốc học chung.
Lễ nhạc khắp truyền trong cõi Á,
Cung tường riêng vững chốn non Nùng
Tang thương xoay chuyển vòng kim-Trở đậu thơm thơ dấu Hòa-sông. [cổ,
Dạo gót cố đô tìm cảnh cũ,
Mảnh gương nhật nguyệt vẫn còn trong

Vũ-cao-Trác
Làng Hoàng-mai, Hà-đông

MMMCLXX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Đạo Không nay đây một miếu chung.
Rửa đá ngậm rêu tìm bóng mát,
Muốn già đá lá hứng hơi nồng.
Gác Khuê gió lọt toan trèo ngắm,
Hồ Bích trăng lồng dạo xuống trông.
Lá rụng kia mờ thềm có ngập.
Chuông hồi đâu lại vẫn vơ lòng.

Trinh-văn-Duy
156, Quai Clémenceau, Hanoi

MMMCLXXI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Lê Lý trang hoàng nước vẻ hồng.
Bờ cõi rộng thênh trong đất Bắc.
Bát nghiêu cao vời giữa trời Đông.
Tấm gương chung-đỉnh soi dòng Nhị.
Nét phấn kinh luân điểm ngọn Nùng.
Pháp-Việt nay chung nền phú mỹ,
Bưổn văn-minh sánh quốc non sông.

T. Lương tức Thiện-Bảo, Haiphong

MMMCLXXII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Thánh miếu ai ai cũng nức lòng.
Cột đá cao nêu bốn Nhị-tỉ đẹp,
Cung tường ngất dựng chốn Nùng [phong.
Rừng nho lai láng miền Nam khắp.
Bể học lâm pha mạch Tử trong.
Miếu tượng kể tới Lê-thánh-đế.
Muôn thu đàn đọc trần văn-phong.

Lê duy-Thạch
Làng Xuân-lũng, Phú-thọ

MMMCLXXIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Thánh miếu lời nay vẫn thường sùng.
Bàn hạnh hương thơm lừng nhị thấy,
Tế đình đoái sáng lòng nùng phong.
Rừng nho thẫn trước còn ghi nhớ,
Bể học ngày nay lặng trăng ngong.
Hỡi Bác đêm tàn khi lặng gió,
Cung tường thấp thoáng bóng trăng [trong.

(Còn nữa)

Nguyễn-Viên
Làng Xuân-lũng, Phú thọ

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 18 đồ
15 giờ 18 đồ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11	32
nhì, —	10	63
ba	9	78
Thóc hạng nhất, —	6	70
Hạng ngô —	7	40

Giá bạc. Kể từ ngày 24 Février 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ = 2 fr. 70

Phái-bộ Nhật-bản tại Cao-mên. — Phái-bộ Nhật-bản đã tới Siem-réap chiều 22 février hồi 6 giờ 30. Sáng 23 các ngài đi xem các lâu đài thuộc về khu Angkor-thom trong hồn giờ đồng hồ. Buổi chiều thì xem Angkor-Wat. Tối hôm ấy ở các lâu đài có thắp đèn rực rỡ. Hoàng-thân Yamagata và các phái-viên lấy cuộc du-lịch và cách xếp đặt ở nhà khách-sạn làm ngợi khen lắm.

Máy bay sang Lào đã trở về. — Hai chiếc máy bay ở Hanoi sang Lào từ mấy tuần lễ trước, bay khắp các miền bên lấy đã trở về chiều hôm qua, đến nơi Bạch-mai lúc 2 giờ. Quan Khâm-sứ Bosc có đi một chiếc máy bay đến Hanoi chiều hôm qua.

Quí khách qua xứ này. — M. Normand White là hội-trưởng phòng vệ sinh của hội Vạn-quốc tại hội-nghị Singapore nay mai sẽ đi chuyến tàu *Compiègne* đến Saigon cùng với quan *docteur* l'Herminier là đại biểu của Đông-pháp tại hội-nghị ấy. Chủ ý ông Normand White đến đây là để bàn với phái Toàn-quyền về công cuộc mà hội-nghị đã khởi thảo trước. Nay quan Toàn-quyền đã ủy quan docteur Cogeacq là thống-đốc Nam-kỳ cùng với quan docteur Normand xét các vấn đề thuộc về vệ sinh chung ở miền Cực-đông rồi trình ngài rõ.

HIỆU BÀO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU MANG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

TOU-FOU???
Tou-fou là tay đóng trò chớp bóng có giá-trị
CỦA HIỆU
INDOCHINE-FILM
Sánh bằy được với những tay sành sỏi
"Chẳng bao lâu tả sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp.

Tại phủ Toàn quyền. — Quan cai-trị Louis Marty chánh tòa Luật-pháp và Nam-công tại phủ Toàn-quyền chừng đầu tháng tư này thì về qui-quốc nghỉ. Quan cai-trị Le Guénédal biện đang coi về việc án cai-trị sẽ đổi vào tòa Luật pháp và Nam-chính thay quan cai trị Marty. Quan cai-trị Gindicelli ở Nam-kỳ đổi ra cũng bổ vào tòa ấy.

Còn quan cai-trị Gérin thì nghe nói sẽ đi công-sứ một tỉnh nào.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Đàng về cỗ ăn bớt tiền thuế. — Lê-v-Nghĩa đi phát vé thuế cho thành phố Hà-nội, dùng vé đã gian cho các hàng khác rồi lại gian cho mấy thuyền mía ở bến tàu thủy, bị sở mật thám bắt được và biện khám trong vi hãy còn mấy cái vé đã gian rồi. Ở sở mật thám hỏi tên ấy đã thú nhận vì không đủ ăn có trót dại dùng cách ấy ăn bớt tiền thuế. Nương đến khi tòa hỏi thì lại phân cung khai rằng vì sở mật thám tra khảo nên phải nhận liều vì người mật-thám thì mà vu ra như thế. Tòa án Trùng trị Hanoi xét đã chứng cớ nên phạt 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho hưởng án treo vì trước chưa can án bao giờ.

Ăn cắp thùng thiếc. — Ng-Đai tức Cối làm thợ thiếc ăn cắp 17 cái thùng bằng tôn đc của một người Khách đem [illegible] Hôm mới quen tên là Ban. Tòa án Trùng-trị phạt tên ấy 8 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội xuống 6 tháng.

Dùng thuốc mê để làm bậy. — Tên Ng-văn-Hòa, Đoàn-xuân-Hy cùng mấy tên nữa cùng với nhau chế được thứ thuốc mê để dùng. Trước khi dùng, chúng bàn nhau tìm cách cho bạn cu-ly xe ăn, xem cái hiệu lực thuốc của chúng chế có được mạnh không. Đến hôm 30 tháng 7 tây năm ngoái chúng cùng nhau thuê xe tay đi hết phố này đến phố khác cứ đi quanh quẩn mãi. Đoàn rồi bảo kéo xuống Thái-hà, đến con đường vắng chúng bảo tỗ xe xuống, lấy bánh ngọt chúng đã nhét thuốc mê vào trước rồi đánh lừa cho bọn cu-ly xe ăn. Khi bọn cu-ly xe ăn rồi người nào người nấy đều quay ngất cả ra đường, nên mưa hết không còn biết gì nữa. Chúng nhân thấy thế liền mở túi ra vét cả tiền cùng được hơn hai đồng bạc và lấy cả thẻ tây thân rồi cứ mất. Sau bọn cu-ly xe phải kiếng vào nhà thương chữa thì mới rõ là bị thuốc độc và sở Mật-thám xét thì mới bắt được hai tên kẻ. Còn những tên can phạm khác không bắt được là vì hai tên kẻ không chịu xưng ra. Tòa án Trùng-trị Hanoi phạt mỗi tên 1 năm tù và 250 quan Tòa Thượng-thẩm tăng tội tên Hòa và tên Hy mỗi tên lên 3 năm tù.

Lừa người lấy của. — Hà-v-Thuận làm thư-ký cho công-ty Hàng-hải ở Haiphong, bị thua rằng một hôm có bảo ba người tên là Mộc, Dục và Cẩu lo tiền lễ rồi xin cho làm bồi ở tàu thấy chạy đi ngoại-quốc, vì có mấy cái tàu khuyết bồi làu, công-ty muốn lấy bồi vào. Những người ấy về quê bán ruộng rồi đến lễ, người thì 10 đồng, người thì 15 đồng. Nhưng đưa tiền rồi mong đợi mãi không được làm, mà đến đòi tiền thì nó nói đối quanh không chịu trả lại. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt tên Hà-v-Thuận 100 quan. Tòa Thượng-thẩm cho trắng án vì xét không đủ chứng cớ.

Ngạch học-chính. — M. Trịnh-đình Rư, giáo học hạng năm, hết hạn nghỉ, nay lại bổ vào ngạch giáo học bậc sơ học xứ Bắc-kỳ kể từ ngày ký nghị định này là ngày 23 février 1925.

Các giáo chức có tên sau này vì đã lâu năm, đều được thăng cấp, kể từ ngày 1er février 1925:

Thăng giáo-tập hạng tám : M. Trần-văn-Long.

Thăng giáo-tập hạng tám : MM. Lê-v-Lợi, Lê-đình-Nhiệp, Ng-đình-Vang, Ng-v-Nhân, Trần-v-Đôn, Trịnh-v-Doanh, Vũ-trọng-Ngọc, Vũ-v-Do.

Thăng sư giáo-tập hạng tám : Melle Lê-thị-Huấn.

Các người tên sau này đã có bằng So-học Pháp-Việt, đều được bổ giáo tập tập sự :

MM. Vũ-tá-Hoa, Trần-v-Nam, Đinh-trọng-Hoan.

M. Ng-v-Liêm, giáo tập tạo sự ở trường Duyên hưng, huyện Mỹ-lộc (Nam-định) được từ chức.

Ngạch mật-thám. — Các người có tên sau này đều được bổ làm công nhật tại sở mật-thám, lương mỗi người mỗi ngày 0 $ 70. MM. Ng văn-Minh, Lê-v-Hoa.

Vì đi xa mà bán một cái xe ô-tô « Mathis », bốn chỗ ngồi, còn mới lắm. Chạy rất ít. Số T. 2161.
Hỏi tại M. Labeye ở Gia lâm.
5108

Về việc hiệu Vinh-ký. — Từ ngày cái tin hiệu Vinh-ký ở Bờ-hồ đem sổ sách trình tòa đăng lên các báo chương, bản quán tiếp được mấy bức thư nói về việc ấy, mỗi cái nói mỗi ý, nhưng xét ra đều là tự ý tác-giả bản phương cả, chứ chưa biết thế nào là đích xác.

Ai cũng biết việc buôn bán ở thời buổi này là một việc rất khó, người mình mới biết nó-nức nhau vào trường buôn-bán chừng trong khoảng hơn mười năm nay, thế mà trong khoảng hơn mười năm ấy, thành thật ít mà hai hột nhiều: ấy cũng là một điều mình tự nên lấy làm ấy-náy cho bọn mình vậy.

Nay hiệu Vinh-ký buôn bán không may mà lại phải đệ sổ trình tòa, mà buộc phải đến nước ấy cũng là thế cũng lẽm vậy. Nay mai tòa án tra xét sổ sách, rồi ta sẽ biết cái nguyên-nhân đảo-lưởng là ở đâu, chứ nay thấy người ngã vội mà mình ở ngoài cứ bình-phẩm không đâu, có lẽ cũng hơi vô ích. Vậy các bà bản-quán tiếp được mấy bữa nay bãy xin để lại sau này nếu xét nên đăng thời sẽ đăng.

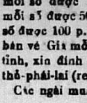
AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.500 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $
S'adresser à l'Usine Electrique.

Cuộc đánh số lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. — Đến ngày 1er Mai 1925 thì mở số. Một số thứ nhất được 10.000 p. 00; hai số sau mỗi số được 5.000 p. 00; năm số mỗi số được 1.000 p 00; mười số mỗi số được 500 p 00 và 100 số mỗi số được 100 p. 00. Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p. 00. Gửi đi các tỉnh, xin đính thêm tiềnước gửi thả-phải-lại (recommandé).

Các ngài mua mau kẻo hết.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0 $ 80

Cái nạn bàng ngày. — Hồi 8 giờ 10 ngày 21 février vừa rồi, chiếc xe điện số 6 ở đường Bạch-mai lên, khi đi đến đầu phố hàng Ngang thì toa máy đụng phải một cái xe tay hiệu P. P. S. số 261 do tên phu xe Trần-Truyện, 20 tuổi, nhà ở số 56 phố hàng Điệu kéo, ở mé trên đi xuống. May không việc gì đến người.

Cũng ngày hôm ấy, hồi 4 giờ 20 chiều, một chiếc xe tay hiệu P. P. H. số 11 của hiệu Hung-ký số 5, đường Bichot, do tên phu xe Vũ-văn-Kiêu, 26 tuổi, nhà ở số 252 phố à ạ Bông kéo, đi đến phố hàng Gạo ngay trước cửa chợ Đồng-xuân, thì đụng phải cái xe bò số 31 do tên phu xe Ng-kim-Lan 29 tuổi ở Thanh-oai và Ng-v-Kỳ, 30 tuổi đẩy và kéo. May không việc gì đến người, chỉ hư hỏng xe mà thôi.

Xem trang thứ bảy, cột thứ hai!.

Các nhà có con em nên biết

CHUYỆN GIẢI TRÍ in ra là cốt để hiến các gia-đình một cái lợi khi khẩu yếu cho sự nhi-đồng giáo-dục, à cốt để hiến các bạn thiếu niên một chất nuôi hồn bổ óc, một món quà giải-trí rất lành mà rất có ích.

Sự biên tập hết sức thận trọng, hết sức kỹ càng, không bao giờ vượt ra ngoài cái trình-độ con trẻ, giữ việc biên-tập ấy là ông cử Dương bá-Trạc, ông tú Nguyễn-đỗ-Mục, ông giáo Dương-quảng-Hàm và ông giáo Vũ-đình-Long.

Các bậc làm cha mẹ muốn cho con trẻ trí khôn chóng khai-thông, lòng đạo-đức chóng phát-hoa, đường học-hành chóng tiến bộ, không gì bằng mua CHUYỆN GIẢI TRÍ con trẻ đọc.

CHUYỆN GIẢI-TRÍ ra từng tập 32 trang lớn, có vẽ nhiều, hiện đã ra tập thứ 4, mỗi tập giá 0,15. Ở xa muốn cho tiện xin gửi trước về 2 p. 00 Sách ra đến tập nào xin gửi ngay cho đến hết số tiền ấy mà sẽ trừ 20 o/o. Thơ và mandat xin đề tên ông Dương-bá-Trạc, Trung-Bắc tân-văn Hanoi.

số 127

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Ván-kha lại nói :

Khi *Vũ đại lang* ngã xuống đấy thì tôi thấy người vợ chạy ra đỡ dậy mình, *Vũ đại-lang* không nỡ cựa cay. Tôi hoảng-hốt bỏ chạy, cách giấm bảy hôm sau, nghe nói *Vũ đại-lang* chết, còn chết về bệnh gì thì tôi không được biết.

Vũ-tùng nghe nói, hỏi rằng :

— Việc ấy thật quả như thế phải không ? Chú đừng có nói dối.

Vận-kha nói :

— Dẫn đến trước mặt quan-nha, tôi cũng xin cứ nói như thế.

Vũ tùng nói :

— Có thế mới phải !

Khi ấn com xong, ba người cùng nhau ra đi. *Hà-cửu-thúc* nói với *Vũ-tùng* rằng :

— Bây giờ tôi xin cáo-từ.

Vũ-tùng nói :

— Ông hãy đi theo tôi, vì tôi cần phải nhờ các người làm chứng.

Vũ-tùng đưa hai người vào thẳng trong huyện. Quan huyện trông thấy, tiền lỗi :

Vũ tó-đầu có việc chi đó ?

Vũ-tùng bẩm rằng :

— Người chị dâu tôi trông-giàn với *Tây-môn-khánh*, rồi đánh thuốc độc cho thân-huynh tôi, là *Vũ đại-lang* chết, việc này hiện có hai người đứng làm chứng-kiến đấy, xin đại-nhân soi-xét cho.

Quan huyện truyền lấy khẩu-cung *Hà-cửu thúc* và *Vận kha* rồi cùng nha-lại thương-nghị. Nguyên quan huyện cũng bọn nha lại, xưa nay *Tây-môn-khánh* vẫn quà-cáp đi lại luôn, cho nên bất cứ việc gì, cũng có, ý che-chở.

Bọn nha-lại đến nói :

— Việc này khó lòng mà làm cho ra lẽ được.

Quan huyện bảo *Vũ-tùng* rằng :

— Nhà-ngươi đã làm chức đô-đầu mà không biết pháp-luật. Cổ nhân có câu rằng : « Bất gian phải bất được cả đôi, bắt cướp phải có tang-vật và bắt kẻ giết người phải có thương-tích. » Bây giờ thi-thể anh người đã thiu-thối rồi, mà người lại chưa tăng bắt được kẻ gian, chỉ bằng ở lời nói của mấy người này, lại muốn buộc cho người ta cái tội giết người, há chẳng vu-vơ lắm ru ! Nhà-người chớ nóng-nảy, phải nghĩ cho kỹ, nên làm mới làm.

Vũ-tùng thò vào trong mình lấy ra hai mảnh xương cùng 10 lạng bạc và một tờ giấy đệ trình quan huyện mà bẩm rằng :

— Dám hỏi đại-nhân ! Chẳng lẽ những cái xương này là tự tội bày đặt ra được hay sao.

Quan huyện xem xong, liền nói :

— Nhà-ngươi hãy yên lòng, để ta còn thương-nghị xem nếu có thể làm được thì ta sẽ bắt hỏi cho nhà-ngươi.

Hà-cửu-thúc và *Vận - kha* đều bị *Vũ tùng* giữ ở trong phòng. Hôm ấy *Tây-môn-khánh* được tin, liền sai người tìm-phóc đem tiền bạc đến để lễ đút quan huyện cùng các nha-lại. Sáng ngày khỏ lòng mà làm cho ra lẽ được.

Ai ngờ quan huyện cũng tham tiền hối-lộ, trao trả hai mảnh xương và gói bạc mà bảo *Vũ-tùng* rằng :

— Nhà-ngươi chớ nghe người ngoài xui giục mà gây sự với *Tây-môn-khánh*. Việc này không có bằng cớ, khó lòng đã khép vào lý được. Thành-nhân dậy rằng : « Những việc trước mắt, còn sợ chưa thực, huống chi những lời sau lưng, ta chớ nên tin ». nhà-ngươi đừng nóng nảy như thế.

Tên ngục-lại cũng nói :

— Đô-đầu nên biết rằng : Phàm những việc án-mạng, tất phải biết đủ năm điều là : *Thi, thương, bệnh, vật, lông* mới có thể xét rõi được.

Vũ tùng nói :

— Nếu đại-nhân không xét cho thì đỡ rồi tôi sẽ liệu.

Nói xong, cầm lấy gói bạc và cái xương, lại trao cho *Hà-cửu-thúc* giữ, rồi lui về phòng mình, bảo tên thổ-binh đọc com cùng ăn với *Vận-kha* và *Hà-cửu-thúc*.

Khi ăn com xong, *Vũ-tùng* bảo hai người kia rằng :

— Các người cứ ở đây, ta đi một lúc sẽ về.

Nói xong, cùng mấy tên thổ-binh ra đi, đem sẵn nghiêm bút giấy mực ra nhà *Vũ đại-lang*. Lại bảo tên thổ-binh đi mua một chiếc thủ lợn, một con ngỗng, một con gà cùng các thứ quả phẩm, vân vân. Người đàn-bà đã biết là quan huyện không nhận đơn của *Vũ-tùng*, cho nên vẫn cứng lòng kiên cố lấy làm lo-sợ, cứ để mặc xem chàng làm những trò gì.

Vũ-tùng gọi mà bảo rằng :

Mời gia-tiu xuống đây, tôi nói một lời.

Người đàn-bà thấng-thỉnh ở trên gác đi xuống mà hỏi rằng :

Nói cái gì ?

Vũ tùng nói :

— Thân-huyn tôi tạ-thế, đến ngày mai là ngày chung-tiết. Hôm trước gia-tiu phiền-nhiễu các người láng-diềng hàng-phố, bây giờ nhân tôi về đây, xin sửa bữa rượu để thay gia-tiu mà tạ ơn mọi người.

Người đàn-bà nghe-ngoáy mà đáp rằng :

— Việc gì phải tạ !

Vũ-tùng nói :

— Lễ không nên thiếu.

Vũ-tùng sai tên thổ-binh châm-đèn thắp hương và trần thiết các món quả phẩm cùng lễ-vật. Sai một tên đi hàm rượu, mấy tên dọn bàn ghế và hai tên nữa thì đứng cạnh giữ cửa trước cùng cửa sau. *Vũ-tùng* cất đặt đâu đấy rồi, bảo chủ nhân rằng :

— Gia-nhân ngồi đây để tiếp khách, tôi xin đi mời.

Trước hết *Vũ-tùng* sang mời *Vương-bà* ở bên cạnh. *Vương-bà* nói :

— Đô-đầu dạy quá lời. Tôi có công gì mà đáng tạ.

Vũ-tùng nói :

— Nhà chúng tôi phiền-nhiễu bà nhiều lắm, nay gọi là có chén rượu nhạt, xin bà chớ nên từ-chối.

Vương-bà dọn dẹp đồ hàng, đóng cửa nẻo lại, rồi theo lối sau đi sang.

Vũ-tùng nói :

— Xin gia-tiu ngồi chủ-vị để tiếp *Vương-bà*.

Vương-bà đã được *Tây-môn-khánh* báo tin cho biết, vậy nên cứ vững lòng ngồi uống rượu với người đàn-bà. Hai người đều nghĩ thầm trong lòng rằng : Ta thử xem anh chàng này định làm trò gì. *Vũ tùng* lại đến mời nhà láng-diềng ở phía bên dưới là hiệu đồi bạc, tên gọi *Diêu-văn-khanh*.

Diêu-văn-khanh nói :

Tôi bận nhiều việc, xin ngài miễn cho.

Vũ tùng cố lôi kéo mà rằng :

Gọi là có chén rượu nhạt, và cũng không làm gì cho lắm, xin mời người sang chơi.

Diêu-văn-khanh nể lời phải đến. *Vũ-tùng* mời ngồi ở bên *Vương-bà*. Lại sang mời hai nhà ở phía trước cửa : một nhà bán đồ mũ, tên gọi *Triệu-trọng-minh*.

Triệu-trọng-minh nói :

— Hàng họ bận như thế này, tôi làm thế nào mà sang thừa-tiếp ngài được.

Vũ-tùng nói :

— Sao người lại dạy như thế. Các ông quanh đây có lòng chiếu cố, xin người quá bộ sang một chút.

Triệu-trọng-minh bèn đắc-ơ cũng phải sang. Khi sang tới nơi, *Vũ-tùng* nói :

— Người hàng tuổi thân-phụ tôi, xin mời người ngồi đây. (*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 chân kính
Mặt đá kim
cổ chữ dạ-quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Rue Paul Bert. — HANOI
2086

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai ha lỗ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh về hội Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mở mang cũng lắm thế vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người về-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh. [sinh ;
Khắn cầu sẵn có miếu đình đối nơi ;
Nước ăn nhờ có máy bơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạnh
Trò vui có sì-nê-ma, [nhà ;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không ;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Chợ bày đồng đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công xá cũng cao,
Ước ngày chứng độ năm hào trở lên ;
Đỡ đần nhờ có chế quyền,
Giữ p. ần công chính giáp bên đồng-
Ca p đa mở số vui sao, [bào ;
May ai dự tráng lĩnh vào đỡ cho ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hòa hồng lại thưởng cho người làm lâu ;
Hội tư cấp chẳ đứng đầu,
Công-ngân cổ để giáp nhau lúc cùng ;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể thầy thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày đâm sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên t ừ một lần xem. [em.
Mộ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chảy nước mắt.
Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :
Thuốc Ciella
Giá một lọ : 0$50
Có bán tại : Nhà Ba-chuông Hanoi

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau nang phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mò làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sự vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiecol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHẢO SAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Cần người làm việc

Cần người làm thông-ngôn và coi thông-minh, có nghị-lực, nói được tiếng Pháp, có thể coi thợ được, hay có thể nhận làm khoán, làm công các công-việc mỏ, xây, đổ đất, đào đất, đẵn gỗ hòa xa, các công việc thợ mộc, thợ sắt, thợ điện thợ rèn.

Viết thư đến sở than Uông-Bí, gởi cả các giấy chứng-chỉ đến.

5101

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Trodigestif

có các chất **Pancréatine, Diastase và Pepsine.**

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

MUỐN BÁN :

Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã-lực, bảy tám chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền : 1.700 $

HỎI TẠI :

GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở sổ ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000 . 00
5 lô.	1.000 . 00
10 lô.	500 . 00
100 lô.	100 . 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

Cái nạn của các nhà lao động. — Ngày 22 vừa rồi, hồi 4 giờ chiều, một người đàn-bà tên là Mai thị-Ba, 37 tuổi, nhà ở ngoài bãi sông Cái, làm phu thổ-đầu ở đường đê bên trên Yên-phụ, chẳng may bị một tảng đất đè phải. Lập tức mang vào nhà thương chữa, bèn ngoài ấy không có thương gì, nhưng người bị nạn tên rằng trong mình đau lắm.

Y-khoa bác-sĩ Sarraillhé

35 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét-nghiệm nước mũ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn bà và bệ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

2086

VIỆC BẮC-KỲ

VĨNH-YÊN

Hội đèn Tản - viên. — Ở Thư-xá về tổng Đông-lỗ thuộc huyện Yên-lạc có đền phụng sự đức thánh Tản-viên. Năm nay có sửa đèn, đúc tượng đồng và chạm trổ sơn khắc các thứ đồ thờ, thông thiệt là nguy-nga trông-lệ. Nay kỳ bảo hai tổng ấy hiệp nghị với các vị trụ trì, định mở hội khánh thành đèn và cung nghênh thần-tượng, có bày ra các cuộc chơi vui như cờ người, đánh vật v. v. hội khánh-thành ấy bắt đầu từ ngày 18 tháng 2 đến ngày 30 tháng 2 ta. Mấy hôm ấy sẽ là một hội rất vui, chắc rằng các tôn quan quí khách thiện nam tín nữ các nơi sẽ tụ nhau thành tâm đến chiêm-bái và dự cuộc vui chung trong buổi tiết xuân êm-ái này vậy.

VIỆC KINH-ĐÔ

Sổ quyên giáp người bị lụt bão (*tiếp theo*) — Làng Phù-long 10p, làng Bình-an 5 p, MM Nguyễn Tài 10 p, Huỳnh-Muôn 5 p. Nam tửu-hảo hội 5 p, Trương-lễ-Nghi 5 p, Ng.-Chấn 5 p, làng Thiên-khánh 5 p, Mai-Hội 5 p, Mai-Tinh 5 p, Đỗ-Hạnh 5 p, Lê-tôn-Tiến 5 p Ng.-Vay 5 p. Đinh-thị-Doi 5 p, Huỳnh-Vè 10 p, Ng-Học 5 p, Ng-Dong 10 p, Hồ Thúc 10 p, Ng-Lợi 5 p, Ng-Nguyên 5 p, Trương-Xua Ng-Tấn 5 p, Ng-Bôi 5 p, làng Tuấn-giao 5 p, làng Thanh-vĩ 5 p, Lê-thường-Vân 7 p, Làng Trì-đức 6 p, Lê Ga 10 p, Ng-Diệm 10 p, Lương-thị-Duen 100 p, Trương-thị-Tiêu 5 p, Ng-Trung 20 p, Ngô-Can 5 p, Huỳnh-Lễ 10 p, Hồ-Quát 5 p, Huỳnh-Kinh 5 p, Võ-quan-Vinh 5 p. Vương-thị-thi 5 p, Ng-thị-Khuê 5 p. Trần-Phụng 5 p, Ng-Thân 5 p, Lê-Mạc 5 p, Phong Thanh 5 p, Lưu-v-Sánh 5 p, Lê-Hồng Bài-Cay 5 p, Lê Kỳ 5 p, Nguyễn-Ngưa 20 p, Phạm-Mệt 5 p, Lương-Tài 10 p, Cang-bình-Thanh 30 p, Ng.-Cư 5p, Huỳnh-Vinh 10 p, Trần-Thường 5 p, Nguyễn-t-Sá 5 p, Dương-Quỳnh 5 p, Dương-Biên 5 p, Dương-Xiêu 5 p, Đỗ Tú 15 p, Đỗ-Thuận 5 p, Đỗ-thị-Việt 100 p, Lê-Lanh 20 p, Lê-Cơ 5 p, Ng-Ngôn 5 p, Đỗ-Vinh 5 p, Trần-Dương 5 p, Ng-Nhuận 10 p, Dương-bang-Mão 10 p, Trần-thị-Nga 5 p, làng Long-t-ương 15 p, hương-hội làng Long-thanh 5 p, làng Long-Can 5 p, làng Long-tnổ 5 p, Anonyme trong kinh thành Huế 10 p, Công-chúa Hoài An 5p, bà Võ-Liêm 25 p, bà Ng-văn-Hến 25 p, bà Ưng-Bàn 20 p, MM. Lê-bá-Cư 15 p, Lương-doãn-Nguyên 5 p, Phùng-duy Can 5 p, Ng-nhân-Từ 15 p, Đặng-văn-Cảnh 5 p, Đào-Chuẩn 5 p, Ng-v-Kha 30 p, Phan văn-Sâm 15 p, Trịnh-v-Hải 5 p, Lê-văn-Bảo 5 p, Dương-đình-Trung 5 p, hiệu Đồng-vinh 6 p, Phạm-thế-Năng 5 p, Bùi-Tần 5 p, viên chức ở các Bộ 557 p.75, trường Bách-công Huế (các viên chức bản xứ) 29 p.90, tỉnh Thanh hóa (sổ quyên thứ 11 và thứ 12) 591p, tỉnh Savannakhet 181 p.29, sở Bưu-điện Vientiane 31 p.50, Ng-Khu (Vientiane) 82 p.40, tỉnh Hà-tĩnh (sổ quyên thứ nhì) 551 p.80, Ng-văn Tài (Laobao) 10 p, tỉnh Tân-an (lần quyên thứ nhất, thứ nhì, thứ ba, thứ tư và thứ năm) 1.837 p.10, tỉnh Long-xuyên (sổ quyên thứ nhì) 2.535 p.87, tỉnh Sóc-trang (lần quyên thứ ba, thứ tư thứ năm, thứ sáu, thứ bảy và thứ tám) 7.874 p.80, tỉnh Chợ-lớn (sổ quyên thứ nhì) 1.005p.60, (*Còn nữa*)

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Tiết trời mùa xuân. — Mùa xuân năm nay tiết trời lạnh quá, không có chút gì gọi là ấm-áp cả. Vì khí-hậu trái như thế, cho nên độ nầy nhiều người cảm-mạo lắm.

Bắt được cọp. — Mới rồi ở làng Đồng giang về huyện Tuyên-hóa có mấy người đi rừng sập hầm được một con cọp, họ đem về đình làng để cho mọi người xem, thì cứ tối lại có mấy con cọp khác về làng nằm hết cả ở xóm cả. Nhưng cũng chẳng làm hại được ai, vì họ đã dự-phòng trước rồi.

Chết trôi. — Mới rồi về địa-phận làng Diêm-điền gần cầu Đài người ta có trông thấy một cái thây người con gái nằm chết ở bờ sông.

Khám không có thương tích gì, nhưng không rõ vì cớ chi mà chết.

TOURANE

Hỏa tai. — Hồi 2 giờ khuya hôm 19 qua 20 Février nhà người thợ may ở làng Hải-châu gần xóm nhà thương bị phát hỏa, cháy mất cả hai cái, không tài nào cứu được, vì đến lúc biết là các ấy rồi thì lửa đã bốc lên cao phủ cả cái nhà bếp, nên chi trong cơn hoảng hốt ai nấy chỉ mong chạy lấy người, còn đồ đạc thì cũng nhờ có hễ hàng làm chạy cho được một ít, nhưng cũng tiêu-tại khá nhiều. Mà cũng may đợi ray đó may và không có mấy nỗi, chứ từ độ trong năm, tiệc rằng lắm nhà bỏng cả quần áo tết.

Vội đi đâu mà ngã nghiêng ngã ngửa. — Buổi sang chủ-nhật mới rồi, mấy đứa trẻ-con đương đùng chơi vơ vẩn ở trước phố kia gần tiệm cao-lâu, thoạt trông thấy hai người cảnh-sát đi xe đạp ngang qua, chẳng hay chúng nó sợ hãi cái gì mà bỗng đứng ù té chạy tới vào nhà trong phi-báo, khiến cho một lũ con bạc nôn bắt phụ thể đồ xô nhau mà đạp cửa trốn sang nhà láng-diềng ; cũng may chúng đã sửa soạn từ trước làm sẵn lối thông kín, cho nên tuy rằng ngã nghiêng ngã ngửa mà chưa đến nỗi phải đầu đầu vào lỗ cống cuống tiêu ; nhưng lại chẳng may riêng cho một bác kia vỏ phúc ngã sấp đầu mà không bị dám kêu la một tiếng, chỉ cứ cắm ngẫm miệng hến nằm co bên xó tường.

Ấy đấy cờ bạc ở giữa chốn thành-thị vẫn còn chưa già sở sở như thế, trách nào mà nay không nghe thấy nay thua, mai không thấy có nợ thiếu, đàn ông thì coi mong ăn cắp của chồ, đàn bà thì đánh bán rẻ chữ trinh năm ba đồng bạc, để mà theo đòi cảnh đỏ cảnh đen.

Cái nạn cờ bạc xem ra mỗi ngày càng thêm bành trướng, chẳng hay đến bao giờ cái hại ấy mới tuyệt trừ được.

Đ. T. lai cảo

QUẢNG-NAM

Cái nạn đói kém không xa. — Năm ngoái trời làm lụt bão mất sạch mùa lúa tháng mười, cái nạn đói kém chưa qua khỏi, các nhà nông chỉ ngong ngóng trông đợi mùa tháng ba năm nay ; ngờ đâu tự tháng giêng đến giờ : hết nắng đến lạnh, hết gió đến sương, bao nhiêu đám ruộng sâu thì nước rật đã gần hết, mà ruộng cao thì sắp nứt nẻ. còn khoai sắn đậu bắp thì đã gần héo khô ; đã thế mà hiện nay lại có một giống sâu rất độc, mỗi hôm sương mù thì trứng nó ở đâu trên không khí rơi xuống từng bọc rồi sinh nở rất mau, ăn hại hoa màu không biết cơ man nào mà kể, nghe nói có đám khoai người ta bắt được hàng gánh sâu ấy.

Xem tình cảnh trong chốn hương-thôn thậm là khốn đốn : những nhà tấm thường thì có bao nhiêu cũng đổ ra ruộng hết, trong buổi thanh hoàng vị tiếp nay không biết vay tạm vào đâu mà ăn cho đến mùa, thành thử lắm nhà có gì cũng phải đem đi cầm cố hết thảy. Còn các nhà nghèo cực thì đã thấy nhiều kẻ bỏng con bỏ cái đi hành khất đầy nơi.

Cứ như hiện trạng ngày nay thì chẳo rằng sự cơ cận nay không sao tránh khỏi, đáng lo thay ! Mong rằng hội cứu-tế sớm tìm phương trù liệu cho dân sự được nhờ thì thật là một điều hạnh-phúc cho dân vậy.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Bản-hội xin có lời kính cáo để các lí-tưởng chư-tôn biết trước rằng tích hát « Cái kiện hiện cả khoai » thì ban-hát của bản-hội đã luyện tập được thành thuộc cả rồi, vậy xin đến tối thứ năm và tối thứ sáu này tức là mồng bốn và mồng năm tháng hai ta, bản-hội xin đem diễn.

Tối thứ hai (mồng một tháng hai ta) đến chủ-nhật (mồng bảy tháng hai ta), bản-hội sẽ đem diễn những tích hát sau này là những tích rất hay và vui trò từ đầu đến cuối. Xin quý khách chiếu cố đến xem đông cho.

Tối thứ ba 24 Février 1925
(mồng hai tháng hai)
TÔN-MẠNH TÔN-TRỌNG
Đã đánh bắt mấy sẻ đội.
Giữ sao trọn nghĩa con tôi con chồng.

Tối thứ tư 25 Février 1925
(mồng ba tháng hai)
LIỆT NỮ BẤT CANH NHỊ PHU
Sao cho khỏi thế-gian cười,
Để gương trinh-liệt soi người nữ-lưu

金泰正獅號
茶名

Kính trình quí-khách

Từ xưa đến nay, quý khách đã có lòng yêu, xin nhận rõ cho rằng : Hiệu chè KIM-THÁI không tốt, chè ra nếu thơ mà rất ngon, lấy ý nói Võ-địch-vậy.

Bản-hiệu bán nào thứ chè, rất ngon rất quý, cánh xanh nước đẹp, hương đậm màu thanh, trong những khi hiếu hỉ, thì thiệt là chè ngon. Bản-hiệu có bán nhiều thứ rất ngon, như là Sư-tử, Đại-hồng-đào, Chinh-tiêu-đào-sương, bạch kê quan, Mỹ-hầu-thái, Cổ chông trí vương, Ngọc-quan-âm Lan-sâm chính, vân vân.

Vậy các quý-khách đã quen dùng chè của bản-hiệu xưng hàng các phải nói nhiều. Xin các ngài chiếu cố.

May kính cáo.
KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang,
Téléphone 486
HAIPHONG : Số nhà 140, Rue Khách,
Téléphone 272.
2101

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi táo, ho, giật gân, mụn nhọt, sốt, ván ván, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tân (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ : 0$90

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Rượu bổ-đào :
TONIQUE TONKIOIS
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

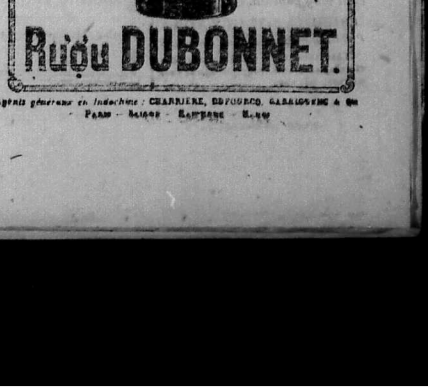
Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Hội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS qui dâng, có chữ nên mọi thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-ông để tỏ thành-giá.

Khâm thử.

欽此 欽賜 欽賞 欽用 欽御 欽賞 欽飲 欽製 欽有 欽賜

內閣蓋章

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, BOUTHECO, GARAUDEAU & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酷 補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)
Ông **L. BLANC** (*người nối-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

2099 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

MỰC HIỆU **JOLY** TỐT HƠN *Các thứ mực khác*

PACHON Frères & Cie Lyon

VIN J. K WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy tại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cân suy, bệnh ghip, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rasco

0$60 một ống sáu cachets

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y Guillié lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, ĐAU TRONG TÌ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU MÌNH, [illegible] NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DÀI, BỊNH CÚM, GHẺ CHÓC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
nữa cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié

Chánh chủ trữ thuốc nầy là nhà: PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y sanh, đường GRENELLE ST GERMAIN môn bài số 2. ở tại cố thành PARIS. VÀ TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu thì cần phải điều trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức giậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như sam nhỏ và dài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *santal monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đã cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho đàn bà, vì bệnh tất chuyền sang người đàn bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất đường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không còn gì dễ hơn thuốc *santal monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hóa-học mà bào chế ra, chuyên trị về chữa bệnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ-quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu n ghe những lời bạn ít từng trải mà dùng những thuốc không có giá-trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *santal monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *santal monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh rửa các nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào chế bằng nhiều dược phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.
2056

NHỮNG VẾT XẤU
Ở NGOÀI DA

cũng là diện-mạo già đi,
là bởi các chất
dựng nên da khô đi.

THỨ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON
PARIS

giữ cho da mềm-mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cảm thử, và các dấu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

yếu đuối
vàng vọt

GẦY MÒN

Thuốc SIROP
DESCHIENS
có huyết bổ

Làm cho đang tốc máu mẹn, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trữ bịnh. [illegible] - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng cả. [illegible], 9, đường Paul-Baudry và các nhà bán thuốc.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản - hiệu tại Hanoi, Hải-phong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

Cứu bệnh phủng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điền ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đón đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TINH-Y-TÔN
Phố hàng giầu, số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa á-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không mệt nhọc.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes
HANOI

Từ ngày thứ hai 23 đến ngày chủ-nhật 29 Février 1925

Tại các gian hàng bán các hàng mới đến dùng cho đàn ông

Ô taffette đen có viền, tay cầm đẹp	**25** fr. 00
Áo sơ-mi cellular không có nếp, không cổ. Đủ các thứ lớn bé	**21** fr. 00
Bít tất cái bông. Một đôi	**4** fr. 50
Khăn quàng cổ len có tua	**7** fr. 25
Mũ cát bằng liège Bọc vải trắng, vân vân	**36** fr. 00
Nịt đeo bít tất bằng vải trun rất tốt	**8** fr. 50
Một lô giầy hoặc buộc giầy hoặc gài khuy	**70** fr. 00
Thắt lưng. Đủ các hạng	**12** fr. 00

TÉLÉPHONE Nº 120 — BOITE POSTALE Nº 40

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay tâm đã nổi tiếng trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ sức tại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay [illegible]

[illegible]

CÁCH DÙNG

[illegible]

COMAR VÀ CÔNG-TI
[illegible] Paris.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)